

د یو کسیز درس ورکولو تخنیک

د افغانستان د زراعت د مسلکي لپسو د
خدمت په حال کي بنوونکو
ورکشاد
کابل افغانستان
د ۲۰۰۸ کال د جولای د ۱۹ د ۲۲ څخه تر پوري

د درس ورکولو لاري

عبارة دی د:

هغه عملی پروسي او يا تخنیكونه چي دبنوونکي په
واسطه دزده کوونکو دزده کري، مهارتونو او
ظرفیتونو او توانيدلو دلوري دلپاره د درس د موخو
په لاس ته راورو لپاره ارین دي ، د استفادې وړ

گرځي

هغه عوامل چي د يو کسيز درس ورکولو د تخپک د غوره کولو پر محال باید په نظر کي ونيول شي

- ◆ د اصلی موضوع نوخت
- ◆ هغه موخي چي باید لاس ته راشي
- ◆ د زده کوونکو زانگر تیاوي
- ◆ موجوده مواد
- ◆ موجوده وخت
- ◆ د بنوونکي غوره توبونه
- ◆ د زده کوونکو تیاري د يو کسيز درس لپاره
- ◆ د علاقي زياتولي په تولگي کي

د یو کسیز درس ورکولو د تختنیک څخه ولی گته اخلو؟

- ◆ یو زده کوونکي د بل زده کوونکي څخه جلا دي
- ◆ زده کوونکي سره مرسته کوي تر څو د اصلی موضوع په اړه څيرني وکړي.
- ◆ د آزادې حس په زده کوونکو کي زیاتوی.
- ◆ زده کوونکي زده کوي چي باید د یوی تاکني نه زیاتي د استعمال وړ وګرزوي
- ◆ زده کوونکي د معلوماتو د اجرا کولو او د آزمایښت طریقی زده کوي.
- ◆ زده کوونکي د زده کړي طریقی زده کوي.

د آزمایښت لاندی مطالعه

زده کوونکي د بنوونکي د لارښوني لاندی مطالعه کوي

- ◆ زده کوونکي دي ته هڅوي تر څو د ماخذ د لمړني موادو څخه کار واخلي.
- ◆ زده کوونکي هڅوي تر څو په خپله څوابونه پیدا کري.
- ◆ زده کوونکي دي ته هڅوي تر څو د ضرورت ورتاکلي معلومات بي له دي نه چي د نورو د ضرورت ور معلوماتو تر فشاره راشي، په لاس راوري.

د نظارت لاندي مطالعي د پلان جورونه

- ◆ څه غواړي لاس ته راوري؟
- ◆ تصميم ونيسي چي کوم مواد دي د ګټي اخیستتي لاندي ونیول شي
- ◆ د زده کوونکو علاقې و هڅووي.
- ◆ معلومه کړي چي کوم ډول د نظارت لاندي مطالعه دي د استعمال وړ وګرځي.

د بنه نظارت لاندي مطالعاتو اجرا کول

◆ زده کوونکو ته ور زده کري چي څنګه د نظارت لاندي
مطالعي نه گته واخلي.

– موجوده منابع

- د چاپ شوي موادو څخه گته اخپستنه
- څنګه باید یاداشت واخپستل شي
- لاس ته راغلي نتيجي څنګه باید وړاندي کرو

د پنه نظارت لاندي مطالعاتو اجرا کول

◆ د زده کوونکو نظارت په یو کسیز ډول

- په ټولگي کي پاتي شي

- د زده کوونکو مطالعه اداره او لارښونه و کړي

- زده کوونکي دي کار کولو په حال کي وڅيرې

- زده کوونکي په ګټوره توګه ور دننه کړي.

- د ټولو ګټور زده کوونکي بنه په کار واچوي.

- داسي زده کوونکي وپېژني چي د پام اړولو علاقه مند دي.

- کمزوري یاداشتاو په نښه کړي او د زده کوونکو سره د بنه والي په خاطر مرسته وکړي.

د آزمایښت څخه ګټه اخیستنه

- ◆ هغه زده کوونکي چي آزمایښتونه کوي دیر زده کوي.
- ◆ آزمایښتونه مفکوري، عقیدي، عمل کول یا بنې لاري چاري په گرافيك دول بنئي.
- ◆ زده کوونکو سره مرسته کوي تر څو په سیستماتیک دول فکر وکري.
- ◆ زده کوونکي دي ته هڅوي تر څو هغه حقیقتونه ئي چي راټول کري مطالعه کري او وروسته ئي پايله وڅيري.

د آزمایښت لپاره پلان جوړونه

- ◆ مناسبي تجربې او آزمایښتونه وټاکي چي د د ستونزو د خلاصي او د پوبنټنو د څواب ورکولو لپاره د اړتیا ور معلومات وړاندې کړي.
- ◆ طرز العمل د ازمایښتونو د تعقیب او اجرا کولو په موخه په لاره واچوی.
- ◆ د اړینو موادو فهرست جوړ کړي.
- ◆ یو سیستم د ارقامو د راتولولو او د پایلې د لیکلو په موخه جوړ کړري.

د آزمایښتونو اجرا کول

- ◆ علاقه مندی منح ته راوري
- ◆ د آزمایښت او تجربی د اجرا کولو طریقه وتاکي.
- ◆ د آزمایښتونو او تجربو څخه نظارت وکري
- ◆ زده کوونکو سره د تجربو او ارقامواو معلوماتو په تحليلولواو پايلې اخیستلو کي مرسته وکري.

د آزمایښت د پایلی پنودنه

- ◆ رپوت ورکونه زده کوونکو ته ددي لاره پرانیزې تر څوزده کړي شوي معلومات سره شريک کړي.
- ◆ لاندې معلومات رپوت کړي:
  - د آزمایښت یا تجربې عنوان
  - د ازمويښت موخه
  - تعقیب کړي شوي طرز العملونه
  - لاس ته راوړني
  - پایلی اخپستنې

مستقل مطالعات

- ◆ د منفردو زده کوونکو اړتیاوې ختموي.
- ◆ داسي لاره زده کوونکو ته پرانیزې ترڅود هغوي بنيادي تواني دنه پيره کري او هغه غني کري.
- ◆ بنوونکي سهولت ورکوونکي وي
- ◆ تفاوت منح ته راوري

د مستقلې مطالعې څخه د ګټي اخیستتني رواج

- ◆ د منفرده زده کوونکو د علاقه مندي او توانمندي په وراني حساس اوسي.
- ◆ زده کوونکو ته د مستقلې مطالعې طريقه ورزده کړي.
- ◆ ډادمن شي چي مستقله مطالعه یو پاداش دي نه جزا ورکونه.
- ◆ د مستقلې مطالعې لپاره ساده جوړښت:
  - هغه ستونزه چي باید حل شي
  - هغه پوبنښه چي باید څواب شي
  - مواخذ او منابعی چي باید د استعمال وړ وګرځي.
  - هغه گامونه چي زه ئي باید د مستقلې مطالعې په وخت کي تعقیب کرم
  - د خپلي مطالعې څخه مو څه زده کړل (خلاصه)

مستقلی مطالعی ته د زده کوونکو تیارول

◆ زده کوونکو سره مرسته وکړي تر څو تصمیم ونیسي چې
د مستقلی مطالعی د مکمل کولو لپاره د کوم Ҳای څخه
معلومات لاس ته راوري.

◆ د مطالعی د لارښوونی لپاره پوبنتني ترتیب کړي
◆ د مستقلی مطالعی لپاره زده کوونکو ته جلا Ҳای برابر
کړي

◆ د زده کوونکو هڅي په مکمله توګه وڅیري او داسي
تبصره وړاندې کړي چې د زده کوونکي د بریاوې
ښودونکي وي.

د زده کوونکو د تختنیک کتابچي د درس

ورکولو د تختنیک په څير

◆ داسي طريقي دی د زده کوونکو د زده کري د راتولولو او ترتيب

کولو په موخه

◆ د بنه یاداشت اخيستنه او زده کره زده کري ته بهبود ور کوي.

◆ کولاي شو چي د هغه څخه د یوه بنه ماخذ په توګه په آينده کي

گته واخلو.

د زده کوونکو مجبورول د یاداشت د کتابچو

د پنه کیفیت سره ساتني ته

◆ زده کوونکو ته ور زده کړي چې د یاداشت کتابچي څنګه منظمي کړي.

◆ تول زده کوونکي دي یو ډول د یاداشت کتابچي ولري

◆ زده کوونکو ته ور زده کړي چې څنګه خپل یاداشتونه ترتیب کړي

◆ زده کوونکو ته تشریح کړي چې ولی د یاداشت بنی کتابچي درلودلو باندي تینګار کېږي.

◆ زده کوونکو سره په یاداشت کولو کي مرسته وکړي

د زده کوونکو د پاداشت د کتابچو آزمایښت

- ◆ سپیڅل تیا
- ◆ د یاداشتونو مکمل والي
- ◆ تمامیت
- ◆ د معلوماتو سم والي او صحیح والي
- ◆ د ثبت شوي تمریناتو پلان

د معلوماتو د پانو څخه استفاده، د مهارت د

پانولایحه او دندی

◆ د معلوماتو پانی

— لند نوتونه چې د زده کوونکود ضرورت وړ لمرنې معلومات
وراندي کوي تر څو وکولای شي د مهارت په سطحه کار
وکړي.

◆ د دندو پانی

— تر څو زده کوونکي ته دی وویلای شي چې کومي دندی دي
اجرا کړي.

— د دندو د اجرا کولو په اړه معلوماتو در لو دونکي دي او د خپل
خان آزمویل د دندی تر سره کولو وروسته.

◆ د مهارتونو پانی

◆ د دندو د پانو په څير، خو دا پانی په ټاکلي مهارت باندي ټینګار
کړي.

ددي درسي موادو څخه ګټه اخپستنه

◆ داسي لاره زده کوونکو ته پرانیزې چي د
خپل ظرفیت په اندازه زده کړه وکړي او
هر کله دی ته تیار وي چي د یوې دندی نه
بلی ته لار شي

◆ زده کري نه جورښت جوروې

◆ ټاکلي مهارتونه زده کوي